

المسلم واجتناب المخدرات والخمر

So Muslim a go so Kapakawatani ko Drugs a go so Pakabrg

(al Khutbah 28)

Ki: Alim Hassanor M. Alapa

al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْ فُسِنَا وَسَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَلَّا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ
عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهَدْيِهِ إِلَى يَوْمِ
الدين... وَبَعْدُ:

فِيَاعِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastānuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa sallama wa alā ālihi wa sahabihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīan fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn.

So langowan a podipodi ago so samporna a bantog na rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, ago mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, ago so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) , na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salingogopa' iyan a phakatoro' on.

Manga Oripn o Allāh

Aya bandingan tano imanto sankai a khutbah tano na so kapagosaya tano ko makapantag ko phakabinasa a drugs a go so pakabrg a go so tindg on o Islam.

Aya ptharo'on a pakabrg (kham'r) na skaniyan so shayi' a kasasaogan sa kuhul (alcohol) a anda i kainoma on o taw na khaadnan iyan sa kabrg. So pman so drugs na aya kalalayaman on na so shabu a phakabinasa ko akal amay ka malalayon a kaosar on o taw.

So kapakarayag iyan na alowin tano so kaphakabinasa niyan ko pizakatawan sii ko akal iyan go sii ko lawas iyan, sii ko agama niyan go so doniya iyan. Go payagn tano so kaphakabinasa niyan ko pamiliya ko kasisiyapa on go so kipamamayandgn ko btad iyan sii ko karoma go so watay, go so kapipiligro niyan ko sagorompong go so pagtaw ko katataragombalay niyan a kaniniyawa'i a go kalalawasi go so paparangayan.

Bnar so isa ko manga panonorat ko kiatharo'a niyan sa; So manosiya na da masogat a siksa' a ba niyan kalawani so siksa' o pakabrg, a go so drugs, opama ka nggalbka so isip a lankap sii ko khikatatago' ko manga pamolongan sii sa doniya a pd ko miangasosogat a bthang go so paniyakit a da' a bolong iyan sa sabap ko drugs a go pakabrg, go so giimaggt odi na biyono' iyan so pd iyan, sa sabap on, go so langowan a giimakapagataat sa masakit sa sabap on, go so langowan a kiamotowan ko pagpr sa sabap on, go so langowan a kialowasan sa tamok sa sabap on, opama ka isipa ankanan na misampay ko dianka' a mala' a khabaloy a thoma a mala'.

Miaadn so manga Arab ko masa a jāhiliyyah a tonganay siran a mlalawlanda' ko kapagintos sa pakabrg, miapayag anan ko basa iran a go so manga thobathobad iran (bayok) sa bithowan iran ankanan a pakabrg sa sobra so magatos a ingaran, sa tonganay a inirmasan o manga oongangn kiran a go so manga pababayok kiran.

Gowani a makaoma so Islām na sininanad iyan siran sa mapiya, sa pizaginton iyan kiran so kiaharama niyan on, sa siaparan iyan siran ko sambayang ko masa a kabrg iran, oriyan iyan na piayag iyan kiran a mataan a so dosa on na mala' a di so gona on, oriyan iyan na initoron o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so āyah a gomitas ko kahaharam iyan sii ko Sūrah al Mā'idah sa pitharo' iyan a:

Hay! Miamaratiaya mataan a so pakabrg go so kandarmt go so barahala go so kaprimar na marzik a galbk a shaytān na pakawatani niyo, ka an kano makadaag, mataan a khabayaan o shaytān a kitanaan iyan rkano ko kapriridoay go so giikakhakararangita sii ko pakabrg go so kandarmt ago pagrnn kano niyan ko katatadmi ko Allāh go so sambayang, na ino itharg iyo? (al Mā'idah 90-91).

Sii sankai a dow a āyah na biagr o Allāh so kiaharam o pakabrg go so kandarmt, sa tanto a minitaralo a kiabagra niyan on, ka inidatar iyan ko manga barahala go so kaprimar, go bialoy niyan a marzik (rijs) a giankanan a katharo a Rijs na di pagosarn sii ko Qur'ān inonta bo' sii ko tanto a minitaralo so karata' iyan go so kipkhagowadn on, go bialoy niyan ankanan a dow a pd ko galbk a shaytān, a aya galbk iyan na langowan a marata' a piakasisingay. Go piangni niyan so kapakawatani ron a giankanan a kapakawatani ron na aya lalan ko kapakaslang, go inaloy niyan so kaphakabinasa niyan ko kaphagingd, ko kakhathphd o manga khoyaptaan go so kakhitana' o rido' go so manga rarangit, go pd sa antiyor iyan ko kaniniyawa'i a phakarn ko manga paliyogat a kapagagama ko kapthadmi ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), go so

sambayang, oriyen iyan na piangni niyan so kitargn on sa mabasng a katharo' ino itharg iyol'?

Aya smbag o miamaratiaya sii sankanan a tanda' a mabasng na, sabnar a initarg ami hay, Kadnan ami.

Pinggolawla o miamaratiaya so piakammsa ko oriyen o kiatoron anka'i a āyah, a miaadn so mama a komakapt sa baso' a pakabrg sa kapapantagan a phaginom na so kian'ga niyan sankanan a āyah na minithophris iyan so maagm iyan a pakabrg.

Piaratiaya o kadaklan ko manga parinta sii sa doniya so kaphakabinasa o pakabrg sii ko pizakatawan go sii ko pamiliya go sii ko ingd, na pd sankan' i a manga parinta so inisapar iyan sa minggolalan sa bagr a kitab ka lagid a America na miaola siran sa da siran makaapas, sii ko masa a miakaapas so Islām sii ko kiagarobata on a go so kiapakadaa on.

Sabnar a mizopasopak so *kanīсах* (simbaan) sii ko tindg o Catholic ko pakabrg, sa aya sanaan iran na so katharo ko kitab a Injīl a pitharo' iyan a; So maito' ko pakabrg na khaompiyaan iyan so tina'i, opama ka bnar ankanan a katharo' a so maito' ko pakabrg na khaompiyaan iyan so tina'i, na miapatot so kisaparn sankanan a maito', ka kagiya so maito' ko pakabrg na phakatonda ko kalaan on, ka so paganay a baso' na phakaoyat ko ika dowa taman sa isampay sa kapagintos.

Giyanan, sii ko miaadn so tindg o Islām sa mapayag a matgas sii ko pakabrg a go sii ko langowan a phakatabang ko kaphaginoma on.

Langowan a Pakabrg na Kham'r:

Aya pagampaganay a piakalangkap o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sii sankanan, na mataan a da niyan ilaya so lawas a phoonan ankanan a pakabrg, ogaid na aya inilay niyan na so rarad a khaadn a skaniyan so kabrg, sa langowan a adn a matatago' on a phakabrg na Kham'r apiya antonaa i inibtho ron o manosiya, go apiya antonaa i phoonan iyan a inmbaalan on.

Sabnar a iniiza' ko Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) so manga panginginomn a inmbaalan a phoon ko tnb odi na bantad, a timk taman sa miarmbis, na so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na aya pitharo' iyan a: Langowan a pakabrg na kham'r, na langowan a kham'r na harām.

So Maito a Miakabrg so Kalaan on:

Miaadn so Islām a tanto niyan a pakapapasangan sii ko masa a da niyan ilaya so dianka' a miainom sankanan a pakabrg maito' antaa ka mala', sabap san na pitharo' o Rasūl (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a; So miakabrg so kalaan on na so maito' on na harām (pianthol i Ahmad, Abū Dāūd, a go si at Tirmidī) pitharo' iyan pn a: So miakabrg a timbang a sapolo a go nm ka pansing, na so sagamak on na harām, (pianothol o Ahmad, Abū Dāūd, a go so at Tirmidī).

So Kindagangn ko Pakabrg:

Da sana'i o Rasūl (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) so kiaharama niyan ko kainoma ko pakabrg ko maito' on a go so mala' on, ogaid na hiaram iyan pn so kindagangn on, apiya pn kna' o ba Muslim, sa di khapakay ko Muslim o ba pamasa sa pakabrg odi' na phasa sa pakabrg, odi na milikn iyan so darpa' a giiphasaan sa pakabrg, odi' na gii ron galbk.

Sabap san na: Pimorkaan o Nabī sii ko pakabrg so sapolo; so pthmk on, go so pphakitmk on, so phaginom on, so maawid on, so romororan on, so phagowitan on, so pphamakainom on, so gii ron phasa, so pkhan ko arga' iyan, so miamasa on, so inipamasa on.

Gowani a itoron anka'i a āyah a miaona, na pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Mataan a so Allāh na hiaman iyan so pakabrg na sa kasampayan sankā'i a āyah a adn a matatago' on a pakabrg na di niyan paginoma, a go di niyan pphasaa, na pitharo' o mianothol sankā'i a hadīth a: tomiarima' so manga taw sa palaya iran inodod so matatago' kiran a pd sa pakabrg.

Sii ko okit o Islām ko kaoln o langowan a lalan sii ko harām, na hiaman iyan ko Muslim o ba niyan phasaa so anggor ko taw a katawan iyan a giimanmk sa pakabrg, sii ko hadīth na; Sa taw a tago'on iyan so onga a anggor ko gawii a karbas, ka an iyan maphasa ko yahūdī odi na nasrānī odi' na sii ko giimangmbaal sa pakabrg apiya Muslim na sabnar a riompakan iyan so Naraka a katawan iyan.

So Muslim na di Phammgay sa Pakabrg:

Amay ka so kaphasaa a go kakana ko arga' o pakabrg na harām, sii ko Muslim na so kipammgan on sa da' a sambī' iyan apiya sii ko kna' o ba Muslim na harām, ka di ndait ko Muslim o ba mabaloy so pakabrg a aya niyan pammgayan, odi na ibgay ron, ka skaniyan na soti a da' a imbgay niyan a rowar sa soti, a go da' a tharimaan iyan a rowar sa soti.

Sabnar a miapanothol o sakataw a mama a khabayaan iyan a bgan iyan so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa pakabrg, na pitharo' on o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a, mataan a so Allāh, na hiaman iyan, na pitharo' o mama a, ba ko di mapphasa, na pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a so homiaram ko kainoma on na hiaman iyan so kaphasaa on, na pitharo' o mama a ba ko di khisakaw ko yahūdī, na pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) mataan a so homiaram on na hiaman iyan so kisakawn on ko yahūdī, na pitharo' o mama a antonaa i ikhidi'a ko ron? Na pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Towal anka ko bayan'k.

So Kaawata ko Darpa' a Phaginoman sa Pakabrg:

Sii sankā'i a Sunnah na inisogo' ko Muslim a kapakawatani niyan ko manga darpa' a katatago'an sa pakabrg, a go so kindarpain ko manga taw a phaginom on, ka miakapoon a thothol ko Umar a pitharo' iyan a: Mian'g akn so Rasūlullāh a gii niyan tharo'on a, sa taw a paparatiayaan iyan so Allāh a go so alongan a maori na di pagontod ko lamisaan a gii ron mbogayin so pakabrg (pianothol i Ahmad).

So Muslim na isosogo' on so kaalina niyan ko marata' amay ka mailay niyan, na amay ka da niyan magaga so kakowaa niyan on, na aya pakawatann iyan na giya ginawa niyan sankanan a marata'.

Go pd sa miapanothol a so Khalīfah Umar bn Abdul Azīz na pphakilphadan iyan so phaginom sa pakabrg, a go so taw a miakamasa sankanan a kaphaginom, apiya pn da makainom a pd iran, miapanothol a minioma on so manga taw a miaginom siran sa pakabrg na inisogo' iyan so kalphadi kiran, na miatharo' a ana pd iran a giiphowasa, na pitharo' iyan a: Aya niyo ona'i lomphad ba niyo da man'g so katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Sabnar a initoron rkano sii ko kitāb a igira mian'g iyo so āyah o Allāh a pzankaan odi' na giipagizawizawn na di kano pagontod a pd iran sa taman sa di kano makasold ko thothol a salakaw ron, (ka amay ka di niyo siran awaan) na mataan a skano na lagid iran (an Nisā' 140).

So Pakabrg na Sakit Kna' o ba Bolong:

Sii sank'a'i a manga titayan a marayag na miaadn so Islām a matgas a tanto sii ko kagarobata ko pakabrg a go so kaawata ko Muslim sii rkaniyan a go so kapakatindga ko manga pagalad a mirnding on sa da a kalkaan a go'ang a khisold on, apiya pn masimpit a go maito' ko kaparoliya on.

Da' dn pakaya ko Muslim so kainom on apiya pn sathak odi' na so kaphasaa on kapamasaa on kipammgan on, odi' na so kisoldn on ko darpa' a giindagangan odi' na sii 'ko walay niyan, odi' na witn ko manga kariyala' odi' na isakot ko kna' o ba Muslim.

Mialamba' so pakaiza' a iphagiza' o sabaad ko manga taw a so kaosara ko pakabrg sa pantag sa kapamolong? Giyanan so simbag o Rasūl (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a iniiza on o mama so pakabrg na inisapar iyan on, sa pitharo' o mama a: Mataan a phagmbaalan akn ka pantag sa bolong na pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Mataan a kna' o ba bolong ogaid na sakit.

Go pitharo' o Rasūl (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Mataan a so Allāh na piakatoron iyan so sakit a go so bolong, go inadn iyan rkano so sakit a go so bolong, na mbobolonga' kano, na di kano pmbobolonga' sa harām (pianothol o Abū Dāūd).

Pitharo' o Ibn Mas'ūd ko btad o pakabrg a: Mataan a so Allāh na da niyan adna so bolong iyo ko nganin a hiaram iyan rkano, pianothol i al Bukhārī.

Kna' o ba piakammsa a kiaharama o Islām ko kipamolongn ko pakabrg a go so salakaw ron a pd ko manga harām, ka mataan a so kaharama ko nganin – ko kiatharo'a on o Ibn al Qayyim – na aya mitotoro' iyan na so kapakawatani ron sii ko langowan a okit, na sii ko kakowaa on a bolong na kasogo' sa kakhababaya'i ron na giyanan na makasosopak ko bantak o kitab.

Go pitharo' iyan pn a: Sii ko kapakaya ko kipamolongn on – batabolabaw amay ka so ginawa na romaramig on – ka khabaloy a okit ko kappharoliya on sa pantag sa kabaya a ginawa, aya pn amay ka katokawan o ginawa a phakanggay ron a gona ka maphakada' iyan so sakit iyan, a khasabapan sa kakhapiya niyan.

Sabnar a piakitanodan o Ibn al Qayyim, so katampar a kagiginawa'i a di mipndaraynon, sa pitharo' iyan a: Mataan a aya sarat o kaphakapiya o bolong na so katarimaa on o ginawa sa phakanggay ron a gona, sabap ko tiago' on o Allāh a kabarakat ko kaphakapiya, na katotokawan a so pamikiran o Muslim ko kahaharam ankanan a shayi' na phakarnding ko paratiaya niyan ko kaphakanggay niyan a gona a go so kabarakat iyan, a go amay ka so oripn na mala' i paratiaya na makalalawan a kipkhagowadn iyan sankanan a pakabrg, na o paroliya niyan na ba dn mimbalo a sakit iyan sabap ko kipkhagowadn iyan on.

Ogaid na amay pman ka khamoralaan so pkhasakit na adn a miakatharo' sa so pakabrg na phakapiya on sa da dn a bolong a salakaw ron, sa iniropa nan o pamomolong a Muslim a mapasang i kapamolong, a go mala' i siyap ko agama niyan, sa kagiya so onayan o Sharī'āh a makaphopoonan sa kalbod a go so karna ko margn na khapakay so kaparoli niyan on sii ko btad a tanto a masimpit a khaparo, sabap sa miaaloy tano a sii ko masa a kakhamorala'i ko manosiya na miapakay ron so isasapar sa khadiyanka' ko diyanka' iyan.

So kham'r na skaniyan so phakabaroba ko pamikiran, giyanan so kiasosaya on o Umar bin al Khattāb, sii ko mimbar o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa tiamanan iyan so maana o kham'r ka an di phakadakil so manga pakaiza' on, sa langowan a phakabaroba ko

pamikiran sa khiliyo niyan ko waraan iyan a pakaasal na skaniyan na kham'r a harām a hiam skaniyan o Allāh a go so Sogo' iyan sa taman ko alongan i Qiyāmah.

Pd sankanan, anka'i a pmbhthowan sa mokhaddirāt a lagid o hasīsh, kukaine, opium, heruine, shabu, go so salakaw ron, a kiatokawan so rarad iyan ko langowan a phagosar on a giimakaprrad ko pamikiran (akal) sa aya kapkhailaya iran ko mawatan na marani, na so marani na mawatan, sa aya mapipikir iran na so da sa kamamasaan, sa maald ko kalodan a taginpn a go manga antaan, sa giyanan i antap o langowan a phagosar on sa taman sa kalipatan iran a ginawa iran a go so agama iran a go so doniya iran sa mataap siran ko manga balintad o kapanganta a da a bnar on.

Ioman san so khibgay niyan a kidaplak san ko lawas, a go so kakhaantiyor o kapiiya ginawa, sa khatitis so lawas, na phakalowig so paparangayan, sa khikayambr so katitimo' o pamikiran a go so kapakambabayabaya', a go phakalobay so kaggdama ko paliyogat, sa khabaloy anka'i a manga taw a miagintos sank'a'i a bisa a sakit o anggawta' o kaphagingd a patot a maabis on ka an di plaolad so rasta' iyan ko kalankapan.

Aya lawan san na so kakhaantiyor o tamok, a go so kakhidaropar o walay, sa khabinasaan so pamilya a go phakatonay sa kapakasilay ko lalan a matitho.

Amay ka inaloy tano a aya kapkhaharam o shayi' na sabap ko katatago' on o kabinasa, na miapayag a aya kakhaharam ankanan, na so kaphakaantiyor iyan ko kapiiya ginawa a go so paparangayan a go so kaphagingd a go so giikakhaoyagan a da' a sankaan on.

Sii sank'a'i a kiaharam na miataayon so manga Ulama ko Islām a so miapayag ko masa iran anka'i a marata' a shayi', a pd kiran so Ibn Taymiyyah a pitharo' iyan a: Gianka'i a Hasīsh, na harām mlagid o phakabrg antaa ka di, mataan a phagosarn skaniyan o manga baradosa sabap ko matatago' on a pd sa iphakapiya ginawa iran, sa malilimod iyan so kaphakabrg a go so kakhabaroba o pamikiran a phakasogo' sa kapmorka', a go khibgay niyan so kapakadapanas, a go so kakhabinasa o giikazasariat go so akal, go khalkaan iyan so pinto' o kabaya', go so kakhada'i sa maratabat ko taw, kna' o ba skaniyan pangginginomn a phakabrg, ogaid na miaadn skaniyan ko kiapakaoma o manga Tatār (tartar), so kaparoliya ko maito' on a go so mala' on na khaadn so lphad a lagid o lphad o mininom sa pakabrg, a walo polo' a lphad odi' na pat polo'.

Sa taw a mapayag on so kakan sa hasīsh, na skaniyan na datar o mininom sa pakabrg, odi' na marata' a di skaniyan, ko sabaad a bontal, sa ziksaan siran ko siksa' o kainom sa pakabrg, aya onayan ko Sharī'āh, na: So langowan a pkhababayaon o ginawa a harām ka lagid o kham'r a go so kazina' na aya siksa' iyan na lphad, na so di niyan pkhababayaon ka lagid o miatay a harām na aya siksa' iyan na Ta'zīr, (siksa' a aya thaman on na so Dato' o manga Muslim) na so hasīsh na pd ko pkhababayaon o ginawa so kakana on sa di ran khabayaan mawa', sa sii miakasold ko siksa' o phaginom sa pakabrg.

Langowan a Phakabinasa na so Kakana on odi na so Kainoma on na Haram:

Giyanan na onayan a lankap sii ko Islām, a di khapakay ko Muslim a kakana niyan ko pangn'nkn odi na pangginginomn a phakamoralā' on, ka lagid o manga doti, ka kagiya so Muslim na kna' o ba niyan rk a ginawa niyan, ka rk anan o agama niyan a go so pagtaw niyan, so kaoyagoyag iyan so kapiiya niyan so tamok iyan go so langowan o

limo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na tadin sii rkaniyan, na di khapakay o ba niyan antiyora, pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Di niyo mbono'a so manga ginawa niyo ka mataan a so Allāh na mala' rkano i limo' (al Baqarah 195).

Pitharo' o Rasūl (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Da a kapaminasa a go da' a kapakimbinasa'i. (pianothol i Ahmad a go si Ibn Mājah).

Ayon sankā'i a onayan na ptharo' on ami a: So kapagosara ko lagt (sigopan) na amay ka miatankd a phakabinasa na skaniyan na harām. Balabaw ron igira tiankd o doctor a mapasang sii ko taw a mattndo', apiya pn da' matankd so kaphakabinasa niyan ko kapiiya ginawa na kagiya phakaantiyor ko tamok a da'a gona niyan ko agama odi na so doniya, sa sabnar a inisapar o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) so kaphagilanga ko tamok, na khabagr so kisasaparn on amay ka skaniyan na makapangingindaw sa tamok a iphagpr iyan ko ginawa niyan a go so pamiliya niyan.

Manga Oripn o Allāh

Giyanan i mapontok a bandingan makapantag ko pakabrg a go so drugs a tanto dn a madakl a kiyabinasaan iyan ko pagtaw a Muslim sii ko doniya, balabaw ron anka'i a manga ingd tano, sa Pilimpinas. Da' a maptharo' tano a isa bo' a darpa' a Muslim a ba malolompiyo sankā'i a phakabinasa a nganin, sa skano dn i lbi ron a mata'o.

Panagontaman so Muslim sa makalidas sankā'i a marata' ka odi tano limo'a o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na da' a phakalidas ko gasta' iyan sa palaya on dn kharambit so kalangkapan a Muslim sankā'i a masa. Aya masakit on sa ginawa na adn a khato'on a manga taw a di ran dn ikhaya' a gii ran on katharo'a sa aya inikhakawasa iran na giyanka'i a shabu a haram o Islam, sa giyanan na karina a mapayag ko kiaantiyor anka'i a manga taw a giya'i a galbk iran. Lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa paliharaan tano niyan sankā'i a marata' sa makalidas tano ron a go so pamiliya tano.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.